

Contabilitatea specifică grupului de producători funcțional în cadrul cooperativei agricole

Ec. Paul ȘCHIOPU

Teleorman

Abstract

Romania is one of the best endowed European countries from the point of view of agricultural lands. Provided they are exploited correctly, they may contribute to real progresses concerning the reduction of rural poverty and the economic development. The increase of competitiveness in the agricultural sector can be significantly speeded up by the balanced development of the relations between the agricultural manufacturers and their association in view of the market capitalization of qualitatively and quantitatively adequate agricultural products and adapted to the market requirements. The integration of farmers on the market and in the value chain and granting financial support for starting an economic activity are subject to the national legislation setting up the operational and acknowledgment framework of the groups of producers aiming to jointly trade the agricultural products of the members and contributes to their awareness with regard to the advantages resulted from a collective action.

Key terms: agricultural cooperative, group of manufacturers, agricultural product, non-reimbursable financial support

Termeni-cheie: cooperativă agricolă, grup de producători, produs agricol, sprijin financiar nerambursabil

Clasificare JEL: M41, Q13, Q14, Q18

To cite this article: Paul Șchiopu, *Contabilitatea specifică grupului de producători funcțional în cadrul cooperativei agricole*, *CECCAR Business Review*, Nº 2/2023, pp. 14-20, DOI: <http://dx.doi.org/10.37945/cbr.2023.02.02>

➔ Constituirea grupurilor de producători agricoli

Potrivit Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu modificările și completările ulterioare, **grupurile și organizațiile de producători din sectoarele agricol și/sau silvic** sunt persoane juridice organizate în una dintre formele juridice menționate la art. 1² alin. (2) din OG nr. 37/2005, și anume:

- societăți comerciale, conform Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- societăți agricole și alte forme de asociere în agricultură, conform Legii nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare;
- asociații și fundații, conform Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;

- cooperative agricole, conform Legii cooperăției agricole nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- orice altă formă juridică de asociere, conform legislației în vigoare.

Art. 76¹ alin. (2) din Legea cooperăției agricole prevede că **recunoașterea cooperativelor agricole ca grupuri de producători** pentru a beneficia de toate drepturile prevăzute de legislația în vigoare se face de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR).

Grupul de producători se constituie din membrii cooperativei care produc același produs autorizat sau aceeași grupă de produse autorizate recunoscut(e) oficial de MADR.

Printre criteriile generale de recunoaștere a grupului de producători, prevăzute la art. 6 din OG nr. 37/2005, se numără obligativitatea ca acesta să fie constituit din cel puțin cinci membri care au calitatea de producători agricoli și/sau silvici, să dețină un sistem centralizat de contabilitate, facturare, înregistrare și urmărire cantitativă, calitativă și valorică a producției membrilor, să dispună de personal calificat corespunzător grupei de produse și/sau produselor pentru care este recunoscut sau să stipuleze în actul constitutiv ca în primul an de la recunoașterea să dispună de acest personal ori să contracteze servicii de specialitate. Totodată, grupul de producători trebuie să includă în actul constitutiv prevederi referitoare la obligativitatea membrilor de a aplica deciziile adoptate în cadrul adunării generale privind datele tehnice legate de producție, de a raporta informațiile privind producția și protecția mediului înconjurător și de a pune la dispoziția grupului datele solicitate referitoare la suprafețele destinate producției, tipul de cultură, cantitățile recoltate și vânzările directe, în vederea întocmirii statisticilor.

De asemenea, fiecare membru al grupului de producători este obligat să comercializeze prin intermediul grupului un procent minim din totalul producției proprii obținute, după cum urmează: în anul 1 – 50%, în anul 2 – 55%, în anul 3 – 60%, în anul 4 – 65% și în anul 5 – 75%.

Respectarea acestor criterii îndreptățește grupul de producători să încaseze, timp de cinci ani, un sprijin financiar nerambursabil, descrescător, dar nu mai mare de 100.000 euro/an, în următoarele procente din valoarea producției comercializate: în anul 1 – 10%, în anul 2 – 8%, în anul 3 – 6%, în anul 4 – 5% și în anul 5 – 4%. Sprijinul financiar se suportă din fondurile alocate MADR.

După constituire și obținerea recunoașterii, cooperativa procedează la elaborarea *Regulamentului de funcționare a cooperativei ca grup de producători*, care urmează să fie aprobat de adunarea generală ordinară.

⇒ Aspecte contabile privind grupurile de producători agricoli

OG nr. 37/2005 impune ca în contabilitatea fiecărui membru al grupului de producători să fie evidențiat distinct volumul fiecărui produs cultivat recunoscut și cât din acesta s-a valorificat prin intermediul grupului. În acest scop se deschid conturi/fișe analitice specifice/separate, cum ar fi: 347.xx „Produse agricole”, analitic Grâu – produs recunoscut de grupul de producători, și 7017.xx „Venituri din vânzarea produselor agricole”, analitic Venituri din vânzarea produselor agricole către grupul de producători.

Persoanele fizice fac dovada livrărilor către grup prin carnetele de comercializare.

De asemenea, cooperativa are obligația evidențierii distincte, cantitativ și valoric, a fiecărui produs recunoscut achiziționat de la membrii grupului, deschizând în acest scop conturi analitice specifice, cum ar fi: 371.xx „Mărfuri”, analitic Grâu – Grupul de producători, și 707.xx „Venituri din vânzarea mărfurilor”, analitic Venituri din vânzarea mărfurilor grupului de producători.

După aprobarea situațiilor financiare anuale, cooperativa depune la Direcția pentru Agricultură locală dovada achizițiilor și valorificărilor făcute în cadrul grupului său de producători, din care trebuie să rezulte:

- producțiile obținute la culturile recunoscute de către fiecare membru al grupului și cât din acestea au fost comercializate prin/către cooperativă în anul respectiv. Se urmărește încadrarea în procente amintite

mai sus. De exemplu, în primul an de la recunoașterea grupului, membrii trebuie să comercializeze prin cooperativă 50% din producțiile obținute la acele culturi. Dovada se face cu ajutorul rulajelor debitoare și creditoare ale contului 347.xx „Produse agricole”, analitice Produs recunoscut de grupul de producători;

- concordanța dintre produsele vândute prin/către cooperativă de membrii grupului de producători și cele evidențiate de aceasta în contul grupului, adică rulajele creditoare ale contului 7017.xx „Venituri din vânzarea produselor agricole”, analitice Venituri din vânzarea produselor agricole către grupul de producători, aparținând membrilor grupului, trebuie să fie egale cu rulajele debitoare ale contului 371.xx „Mărfuri”, analitice Grupul de producători, aparținând cooperativei;

- faptul că rulajul creditor al contului 707 „Venituri din vânzarea mărfurilor”, analitic Venituri din vânzarea mărfurilor grupului de producători, aparținând cooperativei, exprimă valoarea produselor membrilor grupului comercializate de ea. Acest rulaj constituie baza de calcul al sprijinului financiar convenit grupului în anul respectiv.

Exemplu

În primul an de funcționare, membrul unui grup de producători agricoli a obținut la culturile recunoscute următoarele cantități, din care a comercializat prin intermediul grupului proporțiile de mai jos:

Nr. crt.	Cultură recunoscută	Producție realizată (tone)	Producție comercializată prin grupul de producători (tone)	%
1	Grâu	800	432	54
2	Rapiță	192	111	58
3	Floarea soarelui	155	81	52

Din tabelul de mai sus rezultă că membrul grupului de producători a îndeplinit condiția de a comercializa în primul an prin intermediul grupului 50% din producția obținută la culturile/produsele recunoscute.

Aceste calcule se fac pentru fiecare membru al grupului, după care se centralizează totalul și se compară cu evidențele grupului, respectiv rulajele debitoare cantitative ale contului 371.xx „Mărfuri”, analitice Produse recunoscute de grupul de producători.

Pentru evidențierea relației *membru al grupului – grup de producători* cu privire la produsele recunoscute, se fac următoarele operațiuni contabile:

✓ **La membrii grupului care conduc contabilitatea în partidă dublă:**

– Recoltarea produsului recunoscut:

347.xx	=	711
„Produse agricole” / analitic Produs recunoscut de grupul de producători		„Venituri aferente costurilor stocurilor de produse”

– Și concomitent:

711	=	331
„Venituri aferente costurilor stocurilor de produse”		„Produse în curs de execuție”

- Vânzarea produselor recunoscute către grupul de producători:

4111.xx	=	7017.xx
„Clienți” / analitic		„Venituri din vânzarea
Grupul de producători		produselor agricole” /
		analitic Venituri din vânzarea
		produselor agricole
		către grupul de producători

- Și concomitent:

4111.xx	=	4427
„Clienți” / analitic		„TVA colectată”
Grupul de producători		
711	=	347.xx
„Venituri aferente costurilor		„Produse agricole” /
stocurilor de produse”		analitic Produs recunoscut
		de grupul de producători

Membrii grupului care conduc contabilitatea în partidă simplă evidențiază în fișe separate producțiile realizate la culturile recunoscute și vânzările din acestea, cu facturi emise către grup.

Membrii grupului care nu au obligația conducerii evidenței contabile vor reflecta tot în fișe separate producțiile obținute la culturile recunoscute și vânzările din acestea, pe baza carnetului de comerciant.

✓ **La grupul de producători:**

- Recepționarea produselor primite de la membrul grupului de producători:

371.xx	=	401.xx
„Mărfuri” / analitic		„Furnizori” / analitic
Grupul de producători		Ion Popa – membru al
		grupului de producători

- Și concomitent:

4426	=	401.xx
„TVA deductibilă”		„Furnizori” / analitic
		Ion Popa – membru al
		grupului de producători

- Vânzarea produselor grupului de producători:

4111.xx	=	707.xx
„Clienți” / analitic		„Venituri din vânzarea
		mărfurilor” / analitic
		Venituri din vânzarea
		produselor grupului
		de producători

– Și concomitent:

4111.xx	=	4427
„Clienți”/ analitic		„TVA colectată”
607	=	371.xx
„Cheltuieli privind mărfurile”		„Mărfuri” / analitic Grupul de producători

Notă:

a) În cazul în care la sfârșitul anului în soldul contului 371.xx „Mărfuri”, analitic Grupul de producători, dovedit prin liste de inventar, rămân mărfuri (produse) nevalorificate de către cooperativă, cifra de afaceri aferentă acestora, în funcție de care se determină sprijinul financiar cuvenit, se reportează în anul în care are loc valorificarea.

b) Dacă o parte dintre mărfurile (produsele) achiziționate de la membrii grupului sunt consumate în cadrul cooperativei, în anul respectiv se raportează ca cifră de afaceri realizată de grup însăși contravaloarea acestora la prețul de achiziție, dovedită cu ajutorul documentelor de consum separate.

Din analiza documentației depuse de cooperativă la Direcția pentru Agricultură locală reiese că în primul an membrii au comercializat prin intermediul grupului (rulajul creditor al contului 707.xx „Venituri din vânzarea mărfurilor”, analitic Venituri din vânzarea produselor grupului de producători) produse recunoscute în valoare totală de 24.540.000 lei.

Rezultă că în acest an grupul are dreptul la un sprijin financiar în sumă de 2.454.000 lei (24.540.000 lei x 10%), dar nu mai mult de 100.000 euro.

– Înregistrarea sprijinului încasat, conform extrasului de cont bancar:

Sprijin financiar = 100.000 euro x 4,92 lei/euro (cursul de schimb valutar) = 492.000 lei

492.000 lei	5121.xx	=	7411.xx	492.000 lei
	„Conturi la bănci în lei” / analitic Disponibil al grupului de producători		„Venituri din subvenții de exploatare aferente cifrei de afaceri” / analitic Venituri aferente cifrei de afaceri a grupului de producători	

Membrii grupului de producători pot hotărî în adunarea generală ca sprijinul financiar încasat să aibă una dintre următoarele destinații:

- să fie distribuit membrilor grupului în funcție de proporția valorică a produselor vândute grupului (prin/către cooperativă) în anul respectiv;
- să fie utilizat pentru finanțarea unor investiții specifice activității grupului;
- să fie cedat cooperativei, întrucât aceasta se suprapune grupului și invers, iar membrii grupului sunt și membrii cooperativei.

În cele trei ipoteze se fac următoarele operațiuni contabile:

i) Distribuirea sprijinului financiar către membrii grupului

Sprijin financiar de distribuit = 492.000 lei (încasați) – 15.000 lei (diverse cheltuieli legate de administrarea grupului) = 477.000 lei

Notă privind repartizarea sprijinului financiar pe anul N

Nr. crt.	Membrii grupului	Ponderea în rulajul debitor al contului 371.xx „Mărfuri” / analitic Grupul de producători (%)	Sprijinul financiar cuvenit (lei)
1	A	15	71.550
2	B	22	104.940
3	C	10	47.700
4	D	18	85.860
5	E	10	47.700
6	F	15	71.550
7	G	10	47.700
	Total	100	477.000

– Conform notei de repartizare, aprobată în adunarea generală a grupului, înregistrarea sumelor virate fiecărui membru al grupului:

6588.xx	=	5121.xx	71.550 lei
„Alte cheltuieli de exploatare” / analitic Sume repartizate membrilor grupului de producători		„Conturi la bănci în lei” / analitic Disponibil al grupului de producători	(membrul A)

ii) Utilizarea sprijinului financiar pentru investiții în cadrul grupului

Se achiziționează un tractor necesar activităților grupului de producători.

– Înregistrarea facturii și recepția tractorului:

2131.xx	=	404
„Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)” / analitic Tractor – Grupul de producători		„Furnizori de imobilizări”

4426	=	404
„TVA deductibilă”		„Furnizori de imobilizări”

– Plata facturii:

404	=	5121.xx
„Furnizori de imobilizări”		„Conturi la bănci în lei” / analitic Disponibil al grupului de producători

– Înregistrarea amortizării lunare a tractorului:

6811.xx	=	2813.xx
„Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor” / analitic Tractor – Cheltuieli ale grupului de producători		„Amortizarea instalațiilor și mijloacelor de transport” / analitic Tractor – Grupul de producători

iii) Cedarea sprijinului financiar către cooperativă

Cedarea sprijinului financiar sau a imobilizărilor grupului către cooperativă se face în baza aprobării adunării generale.

- Transferul/cedarea sumelor în bani:

5121.xx	=	5121.xx
„Conturi la bănci în lei” / analitic Cooperativa		„Conturi la bănci în lei” / analitic Disponibil al grupului de producători

- Transferul/cedarea imobilizărilor (tractorului):

2131.xx	=	2131.xx
„Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)” / analitic Tractor – Cooperativa		„Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)” / analitic Tractor – Grupul de producători

- Concomitent, înregistrarea amortizării cumulate:

2813.xx	=	2813.xx
„Amortizarea instalațiilor și mijloacelor de transport” / analitic Tractor – Grupul de producători		„Amortizarea instalațiilor și mijloacelor de transport” / analitic Tractor – Cooperativa

Sprijinul financiar încasat timp de cinci ani ca urmare a funcționării cooperativei și ca grup de producători, adăugat celorlalte facilități fiscale oferite de lege cooperativelor agricole, și anume scutirea pe o perioadă de cinci ani de la plata impozitului pe profit și scutirea permanentă de la plata impozitului pe terenuri și clădiri, constituie încă un element pentru stimularea asocierii exploatațiilor agricole.

Bibliografie

1. Legea cooperăției agricole nr. 566/2004, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.236/2004, cu modificările și completările ulterioare.
2. Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 358/763/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, publicat în Monitorul Oficial nr. 348/06.05.2016, cu modificările și completările ulterioare.
3. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, publicat în Monitorul Oficial nr. 963/30.12.2014, cu modificările și completările ulterioare.
4. Ordonanța Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, publicată în Monitorul Oficial nr. 652/22.07.2005, cu modificările și completările ulterioare.
5. Ordonanța Guvernului nr. 32/2015 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, precum și pentru stabilirea unor măsuri de aplicare a acesteia, publicată în Monitorul Oficial nr. 651/27.08.2015, cu modificările și completările ulterioare.